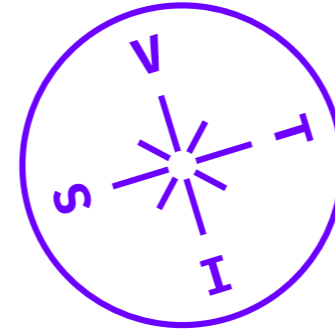

Prvi VTIS: Švica

Prvi VTIS: Švica

DRUŠTVO V TUJINI IZOBRAŽENIH SLOVENCEV

Kotnikova ulica 5
1000 Ljubljana
www.drustvovtis.si
E-naslov: info@drustvovtis.si

KOLOFON

Prvi VTIS: Švica

Osnovne informacije o študiju in življenju v Švici

AVTORJI: Živa Vučkovič, Gregor Bordon, Sabina Carli

IZDALO: Društvo v tujini izobraženih Slovencev, Kotnikova ulica 5,
1000 Ljubljana

ODBOR ZA ŠVICO:

© Vse pravice pridržane. Izdajatelj brošure ne odgovarja za vsebino in točnost navedb na navedenih spletnih naslovih.

VSEBINA

Švicarski visokošolski sistem RAZLIČNE VISOKOŠOLSKE USTANOVE	6
Način poučevanja STRUKTURA PROGRAMOV OCENJEVANJE PRIZNAVANJE SLOVENSКИH DIPLOM	6
Študentsko financiranje	8
Bivanje v Švici ISKANJE PREBIVALIŠČA PRIHOD V ŠVICO STRUKTURA ŠTUDIJA JAVNI PREVOZ NEKAJ UPORABNIH NAMIGOV	9
Nakupovanje	13
Koristni kontakti in povezave	14
Veleposlaništvo v Bernu	16
Uporabne aplikacije	17
O Društvu VTIS	18

Švicarski visokošolski sistem

RAZLIČNE VISOKOŠOLSKE USTANOVE

Študenti lahko v Švici izbirajo med različnimi tipi visokošolskih ustanov. Kot v Sloveniji, se po zaključeni splošni maturi bodoči študent lahko vpiše na eno izmed 12 švicarskih univerz. Ta številka vključuje tudi 2 federalni politehnični univerzi: ETH v Zürichu in EPFL v Lozani, ki spadata med najboljše univerze na svetu in imata še posebno kakovostne naravoslovno-tehniške študijske programe.

Poleg univerz je tu še možnost vpisa v pedagoške visoke šole, ki so namenjene šolanju za učitelje in t.i. "Fachhochschulen" (univerze za aplikativne znanosti), v katere se je mogoče vpisati po zaključeni poklicni maturi. Zadnje so zelo praktično usmerjene in so, podobno kot univerze, tudi močno vpete v raziskovalne in razvojne aktivnosti. Za več informacij o možnem prehajanju med ustanovami je [tukaj](#) na voljo sistemska shema.

Način poučevanja

STRUKTURA PROGRAMOV

V Švici mora vsak študent tekom prvostopenjskega študija pridobiti 180 ECTS, pri čemer 1 ECTS zajema približno 25-30 ur študentovega dela. Na drugostopenjskem študiju, po katerem študent pridobi naziv "Master", se programi med seboj lahko razlikujejo in zajemajo od 90 do 180 ECTS točk. Po končani drugi stopnji lahko magistri, ki so zaključili univerzo, pridobijo tudi naziv doktorja znanosti. Ta naslov lahko pridobijo tudi magistranti iz ostalih dveh visokošolskih institucij, vendar morajo za to izpolniti še nekatere druge zahteve.

Na doktorski študij se je možno prijaviti na dva načina in sicer preko "Graduate school" programa (npr. na EPFL Lozana, ETH in Univerzi v Zürichu) ali pa z direktnim kontaktiranjem profesorjev (priporočljivo tudi kadar prijava poteka preko "Graduate school" programa).

Doktorski študij običajno traja od 3 do 5 let, v katerih mora kandidat zbrati določeno število ECTS iz vodenja laboratorijskih vaj, obiskovanja konferenc in poslušanja izbranih predavanj. Običaj je, da med raziskovanjem doktorski študent predstavi svoj napredek po enem in/ali dveh letih dela.

OCENJEVANJE

Ocenjevanje poteka tako ustno kot tudi pisno. Študent je za svoj uspeh ocenjen z oceno od 1 do 6, pri čemer je 4 prva pozitivna ocena. Možne so tudi delne ocene kot npr. 4,5 in 5,5. Doktoranti so ob zagovoru svoje disertacije ocenjeni za pisni izdelek in ustni zagovor dela.

PRIZNAVANJE SLOVENSКИH DIPLOM

Za vpis na univerzo je potrebno predložiti certifikat o opravljeni splošni maturi, imajo pa nekatere univerze še druge [zahteve](#).

Za vpis na študij medicine je potrebno opraviti federalni izpit, vendar pa je zaradi velikega zanimanja za ta študij prednost dana švicarskim državljanom oz. tistim, ki ustrezajo enemu od členov predpisanim na te [povezavi](#).

Študentsko financiranje

Vse stopnje študija predvidevajo tudi šolnino, ki pa je v primerjavi z nekaterimi drugimi državami (Velika Britanija, ZDA itd.) relativno nizka: 800 – 3.000 CHF na študijsko leto. Šolnina se plača tudi za doktorski študij, vendar doktoranti zanj prejemajo tudi plačo, ki je v prvem letniku študija običajno 47.000 CHF/leto.

Za dodatni prihodek je študentom, ki so pridobili dovoljenje za bivanje za študij, dovoljeno delati do 15 ur na teden med semestrom in 100 % med počitnicami. Urna postavka, ki jo lahko študent pričakuje za svoje delo, je 20-30 CHF. Univerze imajo običajno svoje portale, kjer oglašujejo različna študentska dela.

Za finančno pomoč pri študiju v tujini lahko študenti zaprosijo tudi za Ad futura štipendijo, ki jo podeljuje Javni štipendijski, razvojni, invalidski in preživninski sklad Republike Slovenije.

PODATKI NA DLANI

Oglejte si tudi naslednje portale:

- www.nebenjob.ch
- www.indeed.ch/Studenten-Jobs
- www.temp-stellen.ch

Bivanje v Švici

ISKANJE PREBIVALIŠČA

Stanovanja so v Švici precej draga - cene enosobnih stanovanj se gibljejo okoli 900 CHF. Poleg tega je dobro stanovanje za ustrezno ceno v večjih mestih težko najti, ker je povpraševanje večje od ponudbe. Sobe v večsobnih stanovanjih so bolj dostopne, vseeno pa je pri tem potrebnih kar nekaj jeklenih živcev. V Švici je deljenje stanovanj zelo popularno tudi med mlajšimi odraslimi, ki ne študirajo več.

Iskanje stanovanja izven večjih mest je bolj enostavno in cene padajo sorazmerno z oddaljenostjo. Veliko manjših mest ima z večjimi mesti izredno dobre javne potniške povezave.

PODATKI NA DLANI

Nekatere platforme za iskanje prebivališča:

- <https://www.flatfox.ch/en/>
- <https://www.wgzimmer.ch/>
- <https://www.homegate.ch/en>
- <https://www.comparis.ch>

PRIHOD V ŠVICO

Prišel si v Švico in našel stanovanje, kaj pa zdaj? Preden lahko začneš brezskrbno študirati ali delati, moraš rešiti še nekaj papirologije. Zdaj, ko imaš pogodbo o delu (ali potrdilo o vpisu na univerzo) in (pod)najemno pogodbo se moraš napotiti na upravno enoto v bližini tvojega bivanja. Tam poteka registracija prebivališča, kjer ti kanton izda dovoljenje za bivanje. Poleg omenjenih dveh dokumentov ne pozabi vzeti s seboj še svojega osebne dokumenta. Na podlagi dolžine tvoje delovne pogodbe, ti bo kanton izdal L (do 1 leta) ali B (dlje od 1 leta) dovoljenje za bivanje. Pridobitev dovoljenja za bivanje je potrebno plačati; cena sega do 100 CHF.

Poleg dovoljenja za bivanje si je potrebno tudi urediti bančni račun. Izbira bank je v Švici precej bogata in poleg velikih bank kot so Credit Suisse in UBS, so tu še kantonalne banke in PostBank.

ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE

Po prihodu v Švico si je potrebno v roku 3 mesecev obvezno urediti zdravstveno zavarovanje. Zavarovanje velja retroaktivno - velja od prvega dne prijave in se tako tudi plačuje. V primeru, da imaš za prve tri mesece evropsko kartico zdravstvenega zavarovanja, lahko zavarovalnico prosiš, da do sklenitve zavarovanja tega ne plačuješ. Zavarovanja imajo različne modele: najbolj pogosta modela sta model osebnega zdravnika in model, kjer v primeru bolezni pokličeš na posebno številko, kjer ti svetujejo oz. te usmerijo do primerne specialista.

Za najbolj ustrezno in ugodno zavarovanje se je dobro pozanimati na spletni strani www.comparis.ch ali kontaktirati zavarovalniškega agenta. Za študente je na voljo tudi zavarovanje preko agencije Swisscare, ki ponuja najnižje premije in ni švicarsko zavarovanje. Za sklenitev tega zavarovanja moraš urediti izjemo iz uradnega švicarskega zavarovanja.

Vsako zavarovanje ima tako imenovan "deductable" ali "franšizo" - to je vsota, ki jo plačaš za zdravstvene storitve, preden jih začne plačevati zavarovalnica. Višja kot je ta vsota, nižja je mesečna zavarovalna premija. Najvišja franšiza, ki jo zavarovalnice običajno ponujajo je 2.500 CHF letno, premija ki se za to plača pa variira v odvisnosti od kantona bivanja ter letnika rojstva. Mlajši od 25 let lahko pričakujejo zavarovalno premijo v višini 150 - 300 CHF, starejši pa tudi do 400 CHF. Swisscare premija je veliko nižja, zato priporočamo, da se pozanimaš, ali si do takega zavarovanja upravičen/-a.

PODATKI NA DLANI

Prihajajoči v kanton Basel Stadt, ki nimajo visokega mesečnega prihodka (npr. praktikanti) se lahko prijavijo za subvencijo pri plačevanju zavarovalne premije na [spletni strani](#).

JAVNI PREVOZ

Javni transport v Švici je učinkovit, zanesljiv in predvsem povsod - od tramvajev, avtobusov do lokalnih vlakov.

Vlak: Vlak je najhitrejši in najbolj praktičen način potovanja po Švici, mesta pa povezujejo Intercity, Interregio, Regio ter gorski vlaki. Glavno železniško podjetje je Swiss Federal Railways, oziroma SBB v nemščini, CFF v francoščini oziroma FFS v italijanščini. Več na [spletni strani](#) in v [mobilni aplikaciji](#).

Avtobus: Medtem ko je v mestih avtobus pomemben del javnega prometa, se za pot po Švici redko uporabljajo. Ne gre pa pozabiti Flixbusa in Eurobusa, poceni ponudnikov za potovanja na dolge razdalje (če imaš čas).

Tramvaj: Mreža tramvajev je razvejana predvsem v večjih mestih, denimo v Zurichu, Baslu, Bernu in Ženevi.

NEKAJ UPORABNIH NAMIGOV

- **1 potovanje = 1 karta** - kljub temu, da na določeni relaciji menjaš sredstva transporta ali podjetje, ki transport izvaja, je kupljena vozovnica običajno veljavna za celo potovanje.
- Karta za določeno relacijo je **časovno fleksibilna** – enosmerne karte običajno veljajo dve uri, povratne karte pa so veljavne cel dan. Na relaciji lahko izstopiš in na prevoz ponovno vstopiš pozneje, prav tako pa je cena kart vedno enaka.
- Če vlak pogosto uporabljaš, si vsekakor zagotovi celoletno kartico “**Halbtax**”, ki ti omogoča 50 % popust na skoraj vse prevoze - od mestnega prometa do vlakov in celo zasebnih gondol. Stane 185 CHF, oziroma 120 CHF (za mlajše od 25 let). [Več na povezavi](#).
- Za mlajše od 25 let: kartica “seven25-Abo” ti omogoča brezplačne prevoze med 19. uro zvečer in 5. uro zjutraj.
- “**Supersaver ticket**” je omejena količina vozovnic, ki je za določeno relacijo na voljo po izjemno znižani ceni (do 70 %). Razlika je v tem, da zanjo ni možna časovna fleksibilnost in vmesno izstopanje.
- Karto je praktično vedno potrebno kupiti **pred uporabo prevoza**, le redko jih sprevodnik prodaja na vlaku (tudi če jih, so dražje). Kazni za vožnjo brez veljavne vozovnice so zelo visoke (od 100 CHF navzgor). Najlažji način za nakup kart je preko SSB aplikacije.

Za direkten transport med Slovenijo in Švico je več možnosti:

- letalski prevoz (najdražji),
- vlak - Avstrijske železnice (ÖBB) punujajo direktno linijo med Ljubljano in Zürichom,
- avtobus - Flixbus ima pogoste povezave med državama,
- avto - posamezniki v Facebook skupini “Slovenci v Švici” pogosto oglašujejo prevoze, ko sami potujejo v katero izmed smeri.

Nakupovanje

Kdo ne pomisli na to, kje si bo ob prihodu v novo državo našel svoje nove najljubše tortilje in kje bi se dalo dobiti Argeto? Poišči odgovore spodaj.

→Švicarski odpiralni časi so relativno omejeni. Trgovine se v večini zapirajo okrog 18. ali 19. ure (v večjih mestih dlje). Izjema so četrtki, ko so številne trgovine odprte dlje. Ob nedeljah so praktično vse trgovine zaprte (izjema so manjši marketi na železniških postajah in letališčih).

→Manjše trgovine so pogosto večje breme za denarnico! Manjše izpostave trgovin (npr. Coop Pronto) pogosto ponujajo enake izdelke, a po dražjih cenah kot njihove večje izpostave.

Kratek pregled možnosti:

- **Lidl / Aldi** - nemška supermarketa, ki sta najcenejša izbira. Številni izdelki vas bodo spominjali na ponudbo iz Slovenije, pogosto pa se v njih najdejo tudi stvari, ki jih ne bi pričakovali.
- **Denner** - prav tako dobra izbira za varčne Vtisovce.
- **Migros** - največja veriga supermarketov v Švici, ki ponuja praktično celoten nabor sestavin za dober obrok. Trgovina je nekoliko dražja od prej navedenih, prodaja pa lastno znamko M-Budget, ki je prav tako žepu prijaznejša. Moramo pa opozoriti, da se trdno držijo tradicije, ki izhaja iz leta 1925, ko se je njegov ustanovitelj odločil prispevati k javnemu zdravju in je prepovedal prodajo alkohola in cigaret. Skoraj 100 let pozneje je njegova tradicija še vedno živa.
- **Coop** - druga največja veriga v Švici, ki prav tako ponuja lastno blagovno znamko Prix Garantie. Sklepati velja, da je Coop malenkost dražji od Migrosa, domačini pa bi znali povedati, da si bodisi “otrok Migrosa” ali “otrok Coopa”. In vsi se spomnimo babice, ki je prisegala na Mercator, kajne?
- **Spar / Volg** - tipični vaški trgovinici, ki jih najdemo v podeželskih predelih Švice.
- **Manor Food** - za kvalitetnejše izdelke ali eksotične ideje, se splača pogledati tudi v Manor. Pogosto so dobro založeni tudi s pripravljenimi obroki za kosilo ali malico.
- **Globus** - dražja trgovina, ki prodaja specialitete iz celega sveta.
- **Migrolino / Avec / Aperto** - mini trgovine na bencinskih črpalkah ali železniških postajah, ki rešijo lakoto na poti.

Za spletno nakupovanje se v Švici Amazon ne uporablja veliko, saj večina ponudnikov ne dostavlja blaga v Švico. Veliko Švicarjev se temu izogne tako, da stvari naroči v Nemčijo ali Francijo, kjer si lahko v ta namen najameš poseben predalnik. Najpopularnejše strani za ta namen so www.ricardo.ch in www.tutti.ch, kjer je veliko ponudbe tudi za “second-hand shopping”. Za stvari, ki bi se jih ljudje radi znebili brezplačno, je na voljo tudi spletna stran www.nimms.ch.

Koristni kontakti in povezave

[Seznam muzejev in cene vstopnic](#) (velik del švicarskih muzejev je brezplačen!)

Slovensko govoreča odvetnica v Švici

Dr. Petra Rihar, LL.M., Rechtsanwältin/Partnerin, LANTER Anwälte & Steuerberater
Seefeldstrasse 19, CH - 8008 Zürich, Schweiz

T: +41 44 250 29 29

E: rihar(at)lanter.biz

W: www.lanter.biz

Prevajanje in tolmačenje v slovenski jezik

LT LAWTANK

lawtank ag

Laupenstrasse 4

P.O. Box 2654

CH-3001 Bern

T: +41 31 511 22 22

E: info(at)lawtank.ch

W: www.lawtank.ch

Nevenka Ljeskovic, sodna tolmačka

slovenščina, hrvaščina, srbsčina, francoščina, angleščina, nemščina

Luchsweg 23, CH 8135 Langnau am Albis (ZH)

T: (+) 41 (0) 76 562 10 63

E: nevenka.L(at)gmx.net

Veleposlaništvo v Bernu

Komu lahko veleposlaništva in konzulati Republike Slovenije zagotavljajo pomoč?

- Slovenskim državljanom,
- osebam slovenskega rodu,
- državljanom držav članic Evropske unije, če nimajo svojega diplomatskega predstavništva ali konzulata (v skladu s 23. členom Pogodbe o delovanju Evropske unije in Direktivo Sveta (EU) 2015/637).

Kaj veleposlaništvo ali konzulat lahko stori za vas?

- Izda vam potni list ali osebno izkaznico,
- ob kraji ali izgubi vam izda potni list za vrnitev,
- posreduje pri pridobitvi denarnih sredstev za vrnitev v Republiko Slovenijo,
- ob odvzemu prostosti vzpostavi stik z vami, z vašim soglasjem,
- obvesti svojce/prijatelje v primeru nesreče, hospitalizacije, smrti,
- pomaga vzpostaviti stik z odvetniki, prevajalci, zdravstveno in pogrebno službo,
- pomaga pri urejanju upravnih zadev v Republiki Sloveniji,
- pomaga pri urejanju zapuščinskih zadev,
- overja fotokopije, potrdila, splošna upravna pooblastila in podpise v upravnih postopkih,
- sprejme vlogo za pridobitev digitalnega potrdila (Sigen-CA) za fizične in pravne osebe,
- pomaga pri vrnitvi domov v primeru izrednih razmer (na primer teroristični napadi, politični nemiri, naravne nesreče).

Česa veleposlaništvo ali konzulat ne more storiti za vas?

- Izposlovati izpustitve iz pripora ali zaporu,
- plačati varščine, vas zastopati pred sodiščem ali preiskovati kaznivih dejanj,
- prepričati lokalnim oblastem, da vas po preteku zaporne kazni ne deportirajo v Republiko Slovenijo,
- priskrbeti boljše ali hitrejše obravnave v bolnišnici ali zaporu,
- plačati stroškov zdravljenja, odvetniških storitev ali drugih podobnih storitev,
- pomagati vstopiti v državo,
- priskrbeti priporočilnih pisem za pridobitev vizuma za vstop v državo,
- dajati turističnih informacij,
- rezervirati hotelov ali drugih namestitev.

Celoten nabor storitev je objavljen [tukaj](#).

Veleposlaništvo Republike Slovenije v Bernu

Schwanengasse 9/II

3011 Bern

Švica

Tel.: (+) 41 31 310 90 00

Faks.: (+) 41 31 312 44 14

SLO: (+) 386 1 478 6580

E: sloembassy.bern@gov.si

Splet: www.bern.veleposlanistvo.si

Uporabne aplikacije

AlertSwiss - aplikacija za opozorila o naravnih nesrečah, COVID ukrepih itd.

MeteoSwiss - vremenska napoved, točna, kot švicarska ura

SwissCovid - prostovoljna aplikacija za sledenje stikov v času epidemije COVID-19

O Društvu VTIS

Društvo povezuje in zastopa interese slovenskih državljanov, ki se v okviru visokošolskega študija izobražujejo ali so se izobraževali oziroma opravljajo ali so opravljali raziskovalno dejavnost na izobraževalno-raziskovalnih ustanovah v tujini. Prizadeva si spodbujati medsebojno sodelovanje slovenskih strokovnjakov, ki delujejo v tujini, in njihovo sodelovanje z izobraževalnimi in raziskovalnimi ustanovami ter gospodarstvom v Sloveniji.

Po podatkih iz maja 2020 ima društvo več kot 1600 članov, ki živijo, delajo ali študirajo v več kot 51-ih državah sveta. Glede na razvejano članstvo ima društvo globalno prisotnost, vendar organiziramo dogodke lokalno, in sicer preko odborov po državah (le-teh je kar 14). Društvo organizira dogodke v ZDA, Veliki Britaniji, Franciji, Nemčiji, Belgiji, Nizozemski, Avstriji, Luksemburgu, Španiji itd., in seveda Sloveniji.

Vsi predstavljeni podatki v brošuri so zgolj informativne narave.

Za več informacij se obrnite na ustrezne institucije ter preverite njihove uradne spletne strani.